

EU-komission asetusehdotus metsien seurantakehyksestä

Neuvotteleva virkamies Juha Roppola

Euroopan metsien seurantakehys - asetusehdotus

- Euroopan komissio julkaisi 22.11.2023 ehdotuksensa asetukseksi seurantakehyksestä selviytymiskykyisiä Euroopan metsiä varten. Ehdotus perustuu EU:n metsästrategiaan 2030 (16.7.2021).
- Metsiin kohdistuu yhä enemmän painetta ilmastonmuutoksen, ihmisen toiminnan sekä maankäytön muutosten takia
- Esimerkiksi maastopalot, tuholaiset, kuivuus ja kuumuus voimistavat usein toisiaan
- Taajaan valtioiden rajat ylittävistä, mahdollisesti ihmisten turvallisuutta uhkaavista luonnonkatastrofeista tulee todennäköisempiä
- Metsiin kohdistuviin uhkiin voitaisiin vastata paremmin kattavalla, korkeatasoisella seurantajärjestelmällä, joka käsittäisi EU-maiden kaikki metsät

Ehdotuksen päätavoitteet

Ehdotuksen päätavoitteet ovat:

- Varmistaa johdonmukainen ja laadukas seuranta, jonka avulla voidaan seurata edistymistä metsiä koskevien EU:n tavoitteiden, poliittisten päämäärien ja tavoitteiden saavuttamisessa, mukaan lukien luonnon monimuotoisuus, ilmasto ja kriisitoimet
- Parantaa riskiarviointia ja -valmiutta
- Tukea maankäyttäjien ja viranomaisten näyttöön perustuvaa päätöksentekoa sekä edistää tutkimusta ja innovointia

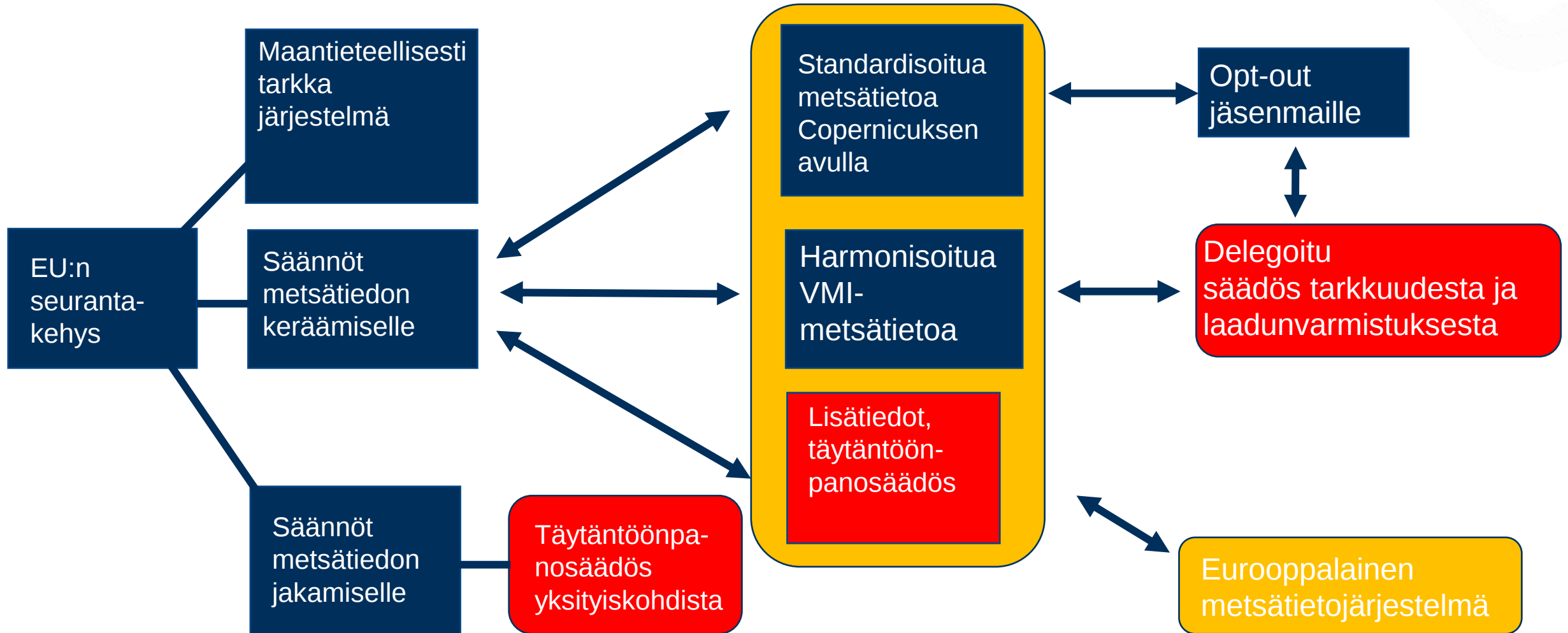
Suomessa tuotetaan nykyään tietoa metsistä kahdella tavalla

- ❖ Luonnonvarakeskus tuottaa valtakunnan metsien inventoinnilla VMI:llä tietoa Suomen metsävaroista, metsien terveydentilasta ja monimuotoisuudesta sekä hiilivaroista ja niiden muutoksista.
- ❖ Tuloksia peräti vuodesta 1921 alkaen voi tarkastella Luken tilastopalvelussa.

- ❖ Suomen metsäkeskus puolestaan tuottaa metsä- ja luontotietoa käytännön toimijoiden tarpeisiin.
- ❖ Valtaosa metsäkeskuksen keräämästä tiedosta on sähköisessä muodossa avoimesti saatavilla metsätietolain perusteella.

Metsien seurantakehys EU:ssa

U-kirjelmä – valtioneuvoston kanta

- Valtioneuvosto pitää tärkeänä asetusehdotuksen tavoitetta tukea näyttöön perustuvaa päätöksentekoa ja edistää metsävaratiedon avointa saatavuutta.
- Erityisen tärkeää on kansallisen tason trendien seurannan mahdollistavan metsätiedon harmonisointi EU-tasolla.
- Valtioneuvosto tukee uusien menetelmien kehittämistä ja hyödyntämistä osana EU:n seurantakehikkoa. Valtioneuvosto katsoo kuitenkin, että ensisijaisena tavoitteena tulisi olla, että jäsenvaltiotasosta tilastotietoa hyödynnettäisiin laajemmin ehdotetun karttajärjestelmän sijaan.
- Ehdotuksen aiheuttamaa hallinnollista taakkaa ja kustannuksia tulisi pyrkiä rajaamaan. Erityisiä lisäkustannuksia aiheuttaisi vanhojen ja luonnontilaisten eli iki- ja aarniometsien kartoittaminen.
- Asetuksen jatkovalmistelussa tulee varmistaa, että asetusehdotus on myös henkilötietojen suojaan liittyvien EU:n tietosuoja-asetuksen säännösten mukainen.
- Täytäntöönpanovallan siirtoa koskevalla sääntelyllä, varsinkin liitteen III osalta, voisi olla tässä vaiheessa vaikeasti ennakolta arvioitavia hallinnollisia ja kustannusvaikutuksia.
- Valtioneuvosto pitää tärkeänä, että jäsenvaltioiden metsäsuunnitelmat säilyvät vapaaehtoisina, kuten komissio on nyt esittänyt.